

ת"פ 33606/05/13 - מדינת ישראל נגד אליהו שרביט, מאיר מיכאל שרביט, ציונה אהרון, יריב דרזון, יחזקאל סיני, משולם בכר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 33606-05-13 מדינת ישראל נ' שרביט ואח'
תיק חיצוני: 12915/11

בפני	כב' השופטת לימור מרגולין-יחידי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. אליהו שרביט 2. מאיר מיכאל שרביט 3. ציונה אהרון 4. יריב דרזון 5. יחזקאל סיני 6. משולם בכר

החלטה (נאשם 4)

תמצית כתב האישום

כתב האישום המתוקן מייחס לנאשם 4 מעשה פזיזות ורשלנות במכירה ואספקה של חומר מסוכן, וכן עבירות על פקודת הרוקחים, כשעל פי הנתען העבירות בוצעו בצוותא חדא עם נאשמים נוספים.

נאשם 4 הוא רוקח והיה בתקופה הרלבנטית הבעלים של שני בתי מרקחת ובית מסחר לתרופות. נאשם 5 אף הוא רוקח ועבד אצל נאשם 4.

על פי הנתען, פנה נאשם 1, שהיה בעלים של שתי חנויות למכירת מזון וקוסמטיקה (להלן: "החנויות") לנאשמים 4 ו-5, ובין היתר ביקש לרכוש מהם גלולות למניעת הריון, וכדורי אנטיביוטיקה, שהם תרופות מרשם (להלן: "תרופות המרשם"). נאשם 4 ידע שנאשם 1 אינו רוקח ואינו מורשה למכור בחנויות שבבעלותו תרופות. בהמשך לפניו, מסר נאשם 1 לנאשם 5 רשימת שמות של עובדות זרות. נאשם 5 פנה לנאשם 6, רופא מרדים המוסמך להנפיק מרשמים לתרופות, וזה חתם על 44 מרשמים פיקטיביים לתרופות המרשם על שם אותן נשים, כשהמרשמים נושאים שני תאריכים (להלן: "המרשמים הפיקטיביים"). לנאשם 4 מיוחסת מודעות לפיקטיביות שבמרשמים. לאחר מכן, נאשם 4 ביחד עם נאשם 5 השתמשו במרשמים הפיקטיביים, והנפיקו על סמכם את תרופות המרשם בשני מועדים. בשני מועדים נוספים

הונפקו תרופות מסוגים לא ידועים. כל התרופות נמסרו לנאשם 1, שמכר אותן לאחר מכן בחנויות ללא מרשם. לנאשם 4 מיוחסת מודעות לכך שנאשם 1 אחסן את תרופות המרשם, ושמר אותן שלא בבית מרקחת, ומכר אותן ללקוחות ללא מרשם רופא, ומבלי לקבל מידע רפואי אודות הלקוחות.

זה המקום להזכיר כי כתב האישום בנוסחו המקורי ייחס לנאשמים עבירת רשלנות במכירה ובאספקה של התרופות, ורק לאחר שהתקבלה הטענה המקדמית כי לא ניתן לבצע מעשי רשלנות בצוותא חדא, והמאשימה נדרשה להבהיר את עמדתה, תוקן כתב האישום ודרגת המחשבה הפלילית שמיוחסת לנאשמים היא של מודעות.

טענת אין להשיב לאשמה והתשובה לטענה

בתום פרשת התביעה טען ב"כ נאשם 4 כי הנאשם אינו נדרש להשיב לאשמה, שכן המאשימה לא הוכיחה ולו לכאורה את יסודות העבירה. ההגנה טוענת כי אין שום ראיות המלמדות על כך שהייתה הסכמה בין נאשם 1 לבין נאשם 4 למכור לנאשם 1 תרופות, וממילא אין ראיה לכך שלאחר מכן הוצאה ההסכמה מן הכוח אל הפועל, בדיעת נאשם 4, בדרך של קבלת המרשמים הפיקטיביים והנפקת התרופות על סמכם. ההגנה מוסיפה וטוענת שהגדרת המרשמים כפיקטיביים חוטאת למציאות שכן נאשם 6, כרופא, היה מוסמך לחתום על המרשמים. לטענת ההגנה הראיות אינן מלמדות על מודעות נאשם 4 לפגם כלשהו במרשמים, לרבות לכך שנערכו ללא מפגש בין נשואות המרשם לבין הרופא או לנסיבות אחרות שבעטין אין מקום להנפיק תרופות על יסוד אותם מרשמים. אין גם לשיטת ההגנה בעובדה שהנאשם קיבל כספים מנאשם 1 בגין תרופות המרשם כדי ללמד ולו לכאורה על מודעותו.

בתגובה טענה המאשימה כי הראיות שהוצגו במהלך פרשת התביעה די בהן כדי ללמד במידה הנדרשת לשלב זה של ההליך על מעורבותו ומודעותו של נאשם 4 להתקשרות עם נאשם 1, על מכירת תרופות לנאשם 1 ובהמשך על ידי נאשם 1 בחנויותיו, וכן ראיות למודעותו או למצער לחשדו ועצימת העיניים מצידו של נאשם 4 ביחס לתקינות המרשמים והנפקת התרופות מטעמים של רווח כספי.

דין והכרעה

ההלכות הנוגעות לטענה שאין להשיב לאשמה ידועות ומוכרות, ואין צורך לחזור עליהן בהרחבה. בתמצית, משמעות הטענה היא שאין הצדקה להמשיך ולנהל פרשת הגנה ולדרוש מהנאשם הסברים, מקום שהמאשימה לא הוכיחה ולו לכאורה בתום פרשת התביעה את המיוחס לנאשם.

על מנת שהמאשימה תעמוד בנטל הראיה המוטל על כתפיה בשלב זה, ותעביר את הנטל הראייתי למתן הסבר לכתפי הנאשם, די במערכת ראיות ראשונית, בסיסית ודלה, ובשברי ראיות ורסיסי ראיות, ובלבד שיש באלה כדי לבסס את עיקרי הנטען בכתב האישום. לצורך ההכרעה אם הוצגו ראיות לכאורה במידה מספקת לשלב זה, בחינת הראיות בשלב סיום פרשת התביעה נעשית מבלי שנבחנים בדרך כלל שיקולים של משקל הראיה, מידת האמון בעדות, קיומן או העדרן של תוספות ראייתיות ושל ראיות סותרות.

ומן הכלל אל הפרט

בחינת הראיות שהובאו בפרשת התביעה אל מול טענות ב"כ נאשם 4, מעלה כי המאשימה הניחה את התשתית הנדרשת ממנה בשלב זה לביסוס טענותיה לכאורה, לרבות הטענה למודעותו של נאשם 4 לעובדות ולנסיבות, למצער בדרך של עצימת עיניים, באופן המחייב מתן הסבר מצד נאשם 4.

המאשימה הוכיחה לכאורה את עובדת הפנייה של נאשם 1 בעל החנויות לנאשם 4 ולנאשם 5 לצורך רכישת תרופות המרשם, המפגשים ביניהם והשיחה ביניהם (ת/6 גיליון 2 שו' 41, גיליון 5 שו' 124, ת/7 גיליון 2 שו' 47, גיליון 3 שו' 54, ת/23 גיליון 7 שו' 194, ת/24 גיליון 1 שו' 12).

מן הראיות עולה לכאורה כי נאשם 4 היה מודע לעיסוקו של נאשם 1 בחנויות, ולכך שבחנויות שבבעלות נאשם 1 נמכרות תרופות כמוצר צריכה, לאחר שערך ביקור בחנות ביחד עם נאשם 5 (ת/7 גיליון 3 שו' 57, 59 - 61, גיליון 6 שו' 165, ת/23 גיליון 2 שו' 45). נאשם 4 בהכשרתו כרוקח ידע כי החזקת התרופות על ידי נאשם 1 בחנויות והעמדתן למכירה אסורה ומהווה עבירה על החוק. מעבר לכך, עצם הביקור בחנות של נאשם 1 מחייב הסבר.

נאשם 4 קיבל את המרשמים, הכין את תרופות המרשם (ת/6 גיליון 3 שו' 55), ואף טיפל בנושא ההתחשבות הכספית שהייתה מול החברה של נאשם 1 ולא מול הלקוחות שהופיעו במרשמים (ת/6 גיליון 3 שו' 72). לדברי נאשם 4 הוא ידע כי התרופות נשלחות על ידי נאשם 5 ל"אותו מקום" (ת/6 גיליון 3 שו' 60). לטענתו, הוא הניח שהתרופות נועדו עבור המטופלות ששמן מופיע במרשמים, אך לא ניתנו הבהרות ביחס לבסיס העובדתי לאותה הנחה. יצוין כי מדברי נאשם 5 עולה אפשרות שרשימת שמות המטופלות הגיעה לנאשם 4 או ישירות אליו (ת/9 גיליון 2 שו' 17). גם אם נאשם 5 שגה והרשימה הועברה אליו, עצם ההתייחסות לאפשרות שנאשם 4 היה מעורב גם בקבלת רשימת השמות עשוי להצביע לכאורה על מעורבותו ומודעותו לתוכנית כולה.

לעניין המרשמים, עיון בהם מעלה דמיון עד זהות במרשמים מבחינה צורנית, מבחינת התרופות הנזכרות בהם והתאריכים (ת/22).

מדובר במרשמים החתומים כולם על ידי מומחה להרדמה בחדר ניתוח בביה"ח שניידר. אכן, מדובר במי שמוסמך מבחינה חוקית להנפיק מרשמים, אלא שהעובדה שמרשמים שנערכו שלא בבית החולים נחתמים על ידי רופא בית חולים, שאינו רופא משפחה ואינו רופא נשים, וכוללים כולם אנטיביוטיקה וגלולות, מעוררת סימני שאלה של ממש, לבטח כשכל המרשמים מגיעים בקבוצה אחידה, ללא המטופלות, ומחייבת בירור של הנושא מצד נאשם 4, פעולה שלכאורה לא נעשתה או מתן הסבר במסגרת עדות מדוע לא נדרש בירור כזה.

ודוק, נאשם 4 בתפקידו כרוקח ותיק היה מודע לכך שעל פי דין יש לנפק את התרופה למטופל בעל המרשם לאחר מתן הסבר ללקוח (ת/6 גיליון 3 שו' 51). עצם העובדה שהועבר לו ריכוז של מרשמים, ואף אחת מהמטופלות לא התייצבה בבית המרקחת ואף לא התייצב בן משפחה מטעמה, מעורר לכאורה חשד ובדיקה, והעובדה שבחר לבצע מכירה, ונמנע מלשאול שאלות ולבצע בדיקות ובירורים, אלא הניח לדבריו הנחות כאלה ואחרות (ת/6 גיליון 3 שו' 57), עשויה ללמד לכאורה על מודעות למהלך כולו, או על חשד שנאשם 4 נמנע מלבדוק אותו העולה כדי עצימת עיניים. גם בהקשר זה

טענות נאשם 4 בחקירתו מחייבות התייחסות מפורטת ונרחבת בעדות על מנת שניתן יהיה להעריכן.

לכך יש להוסיף את העובדה שהמרשמים הם במחודש פברואר 2011 ומנופקים רק כעבור מספר חודשים בחודש מאי או יוני 2011. זה המקום להעיר כי בהתאם לעדות נאשם 6 הוא חתם על מרשמים פעם אחת בלבד (ת/28 גיליון 2 שו' 33), ונתון זה ביחד עם העובדה שלמרשמים מחודש פברואר לא נלווה סרט הקופה מבית המרקחת, מחייבים התייחסות והסבר.

ועוד, לצורך הערכת מודעותו של נאשם 4 יש משמעות לכך שהגורם המשלם עבור כל המרשמים הוא נאשם 1 (ת/6 גיליון 4 שו' 104), שהיה מעוניין מלכתחילה ברכישת התרופות האמורות עבור החנויות שבבעלותו, וגם בהקשר זה נדרש הסבר מפורט מעבר למה שנאמר בחקירה.

כמו כן נדרשות הבהרות למהותה של חשבונית עבור "יעוץ והכוונה רוקחית" מיום 2.5.14, אשר לדברי נאשם 5 מהווה חלק מהעסקה עם נאשם 1 (ת/19, ת/8 גיליון 2 שו' 48).

זאת ועוד, מן הראיות עולה שאחת המכירות בוצעה מבית המסחר לתרופות פארמזון המוכר תרופות לבתי מסחר, בתי מרקחת, מרפאות וגופים המבצעים רכישה סיטונאית ולא לגורמים פרטיים (ת/6 גיליון 1 שו' 6, גיליון 2 שו' 13) וכי נאשם 1 טען בחקירתו כי רכש את התרופות מבית המסחר ולא מבית המרקחת (ת/23 גיליון 3 שו' 72). נתונים אלה עשויים ללמד לכאורה על אופי המכירה. נאשם 4 אמנם טען כי המכירה בוצעה מבית המרקחת וכי נפלה טעות (ת/6 גיליון 3 שו' 77), אלא שנושא זה טעון הבהרה והתייחסות נרחבת יותר בהתחשב בדבריו של נאשם 1.

שילובן של הראיות שנסקרו לעיל מוביל למסקנה כי המאשימה עמדה בנטל המוטל עליה בשלב זה, והוכיחה לכאורה את הנטען בכתב האישום בעניינו של נאשם 4, באופן המחייב אותו ליתן הסבר לעניין מכירת תרופות המרשם. לעניין הביצוע בצוותא, הודייתו של נאשם 1 במיוחס לו בכתב האישום, לרבות בעניין הביצוע בצוותא, כמו גם הראיות שנסקרו לעיל, יש בהן כדי לבסס לכאורה במידה הנדרשת טענה זו, ולחייב הסבר מצד נאשם 4. טרם סיום אציין כי גם לאחר שלקחתי בחשבון את טיעוני ההגנה ואת דברי נאשם 1 (ת/23 גיליון 5 שו' 133), לא מצאתי בשלב זה הצדקה לאבחן בין המכירות של תרופות המרשם לבין שתי המכירות האחרות, שכן גם ביחס לאחרונות קיימות די ראיות הקושרות את המכירות להתקשרות הכוללת עד כי הן מחייבות הסבר.

לפיכך, הטענה שאין להשיב לאשמה נדחית.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ב אלול תשע"ד, 07 ספטמבר 2014, בהעדר
הצדדים.